

KOMUNIKAT PRASOWY nr 36/25

Luksemburg, 20 marca 2025 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-365/23 | [Arce]¹

Ochrona konsumentów: warunek umowny zobowiązujący młodego sportowca do przekazania części swoich dochodów, jeżeli zostanie on sportowcem zawodowym, może być nieuczciwy

Sąd krajowy powinien ocenić nieuczciwy charakter takiego warunku, biorąc pod uwagę w szczególności jego jasność i zrozumiałość w odniesieniu do skutków finansowych zobowiązania

W 2009 r. małoletni młody sportowiec reprezentowany przez rodziców zawarł umowę z łotewskim przedsiębiorstwem, które oferuje sportowcom szereg usług w celu rozwoju ich zdolności zawodowych i kariery. Celem umowy było zapewnienie temu młodemu sportowcowi pomyślnej zawodowej kariery sportowej w koszykówce. Wspomniana umowa, zawarta na okres piętnastu lat, przewidywała całą gamę usług, jak ćwiczenia pod nadzorem specjalistów oraz usługi z zakresu medycyny sportowej, wsparcia psychologicznego oraz wsparcia w zakresie marketingu, pomocy prawnej i księgowości.

W zamian młody sportowiec zobowiązał się, gdyby podjął działalność zawodową, do zapłaty temu przedsiębiorstwu wynagrodzenia wynoszącego 10 % wszystkich dochodów netto pochodzących z wydarzeń związanych z rozgrywkami sportowymi, reklamą, marketingiem i mediami związanymi z danym sportem w okresie obowiązywania umowy, pod warunkiem że dochody te wyniosą co najmniej 1500 EUR miesięcznie. Biorąc pod uwagę, że dochody osiągnięte przez młodego sportowca, który w międzyczasie stał się zawodowym koszykarzem, wynikające z umów zawartych z klubami sportowymi, wyniosły łącznie ponad 16 mln EUR, byłby on zobowiązany zapłacić wspomnianemu przedsiębiorstwu 10 % tej kwoty, czyli ponad 1,6 mln EUR.

Sprawa została wniesiona do sądów łotewskich, które uznały sporny warunek umowny za nieuczciwy. Przedmiotowe przedsiębiorstwo wniosło skargę kasacyjną do łotewskiego sądu najwyższego, który postanowił zwrócić się w tym zakresie do Trybunału Sprawiedliwości. Sąd ten zmierza do ustalenia, czy dyrektywa w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich² ma zastosowanie do spornej umowy, a jeśli tak, to w jakim zakresie stoi ona na przeszkodzie takiemu warunkowi.

W wyroku Trybunał Sprawiedliwości potwierdził przede wszystkim, że **dyrektywa rzeczywiście ma zastosowanie** do tej sytuacji. Trybunał przypomniał jednak, że dyrektywa ta przewiduje, iż ocena nieuczciwego charakteru warunku umowy, który nie był indywidualnie negocjowany, nie może dotyczyć warunków odnoszących się do określenia głównego przedmiotu umowy, z jednej strony, ani relacji ceny i wynagrodzenia do dostarczonych w zamian towarów lub usług, z drugiej, o ile warunki te zostały wyrażone prostym i zrozumiałym językiem. Otóż warunek taki jak rozpatrywany w niniejszej sprawie jest objęty tym wyjątkiem, w związku z czym sąd krajowy może dokonać oceny jego nieuczciwego charakteru tylko wtedy, gdy uzna, że nie został on wyrażony **prostym i zrozumiałym językiem**. Prawo krajowe może jednak przewidywać wyższy poziom ochrony konsumentów. Jeżeli tak jest, sąd będzie mógł zbadać nieuczciwy charakter warunku, nawet jeśli został on uprzednio sformułowany przez przedsiębiorcę prostym i zrozumiałym językiem.

W odniesieniu do kwestii, czy sporny warunek został wyrażony prostym i zrozumiałym językiem, Trybunał przypomniał, że dyrektywa przewiduje również **wymóg przejrzystości**. W tym kontekście **konsument musi otrzymać wszystkie informacje niezbędnych do umożliwienia mu dokonania oceny skutków finansowych jego zobowiązania**, w przeciwnym razie warunek ten nie będzie mógł zostać uznany za wyrażony prostym i zrozumiałym językiem.

Trybunał dodał, że taki warunek, który przewiduje, iż młody sportowiec zobowiązuje się do zapłaty wynagrodzenia w wysokości 10 % dochodów, które uzyska w ciągu kolejnych piętnastu lat, nie powoduje automatycznie znaczącej nierównowagi między stronami. Istnienie takiej nierównowagi należy oceniać w szczególności w świetle zasad mających zastosowanie w prawie krajowym w braku porozumienia stron, uczciwych i słusznych praktyk rynkowych obowiązujących w chwili zawarcia umowy w dziedzinie wynagrodzenia w danej dyscyplinie sportowej, a także w świetle wszystkich okoliczności związanych z zawarciem wspomnianej umowy oraz wszystkich innych postanowień tej umowy lub innej umowy, od której ta jest zależna. Ponadto okoliczność, że konsument był małoletni w momencie zawierania umowy i że umowa ta została zawarta przez rodziców małoletniego w jego imieniu, ma znaczenie dla oceny nieuczciwego charakteru takiego warunku.

Trybunał uściślił ponadto, że sąd, który stwierdził nieuczciwy charakter warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, nie może obniżyć kwoty należnej od konsumenta do wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych przez usługodawcę w ramach wykonywania tej umowy.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² [Dyrektywa Rady 93/13/EWG](#) z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich, zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r.